Europeiska unionens
officiella tidning

SV
C-serien

C/2024/6798

13.11.2024

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT

av den 12 november 2024

om fastställande av ett arbetsprogram för direktiv 2010/40/EU för perioden 2024–2028

(C/2024/6798)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU av den 7 juli 2010 om ett ramverk för införande av intelligenta transportsystem på vägtransportområdet och för gränssnitt mot andra transportslag ([1]), särskilt artikel 4a.1, och

av följande skäl:

(1) Genom direktiv (EU) 2023/2661 ([2]) ändrades direktiv 2010/40/EU, och i synnerhet infördes en ny artikel 4a där kommissionen uppmanas att anta ett arbetsprogram för direktiv 2010/40/EU senast den 21 december 2024. Detta arbetsprogram återfinns i bilagan till detta beslut och innehåller mål och tidsfrister för de verksamheter som kommissionen avser att genomföra, särskilt vad gäller ett eventuellt antagande av gemensamma specifikationer inom de fyra prioriterade områdena i direktiv 2010/40/EU och en eventuell ändring av bilaga III i det direktivet.

(2) Enligt artikel 4a.2 i direktiv 2010/40/EU är kommissionen även skyldig att anta ett nytt arbetsprogram före varje efterföljande förlängning på fem år av befogenheten att anta delegerade akter i enlighet med artikel 12.2. Eftersom kommissionen bör tilldelas nästa femåriga förlängning av befogenheten att anta delegerade akter från och med den 20 december 2028, omfattar det arbetsprogram som fastställs i detta beslut perioden 2024–2028.

(3) Genom kommissionens beslut C(2022) 9140 final ([3]) om uppdatering av arbetsprogrammet med avseende på åtgärderna enligt artikel 6.3 i direktiv 2010/40/EU fastställs ett arbetsprogram för perioden 2022–2027. Med tanke på de nya krav på arbetsprogrammet som införs genom artikel 4a.1 i direktiv 2010/40/EU och faktumet att de återstående planerade verksamheterna i arbetsprogrammet för perioden 2022–2027 kommer att föras över till detta arbetsprogram bör beslut C(2022) 9140 final upphöra att gälla.

(4) I samband med att kommissionen genomför verksamheterna i arbetsprogrammet kommer den att genomföra lämpliga samråd, inklusive på expertnivå, i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ([4]).

(5) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från europeiska kommittén för intelligenta transportsystem.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Arbetsprogrammet för perioden 2024–2028 för genomförandet av direktiv 2010/40/EU, som återfinns i bilagan, antas härmed.

([1]) EUT L 207, 6.8.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/40/oj.
([2]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2661 av den 22 november 2023 om ändring av direktiv 2010/40/EU om ett ramverk för införande av intelligenta transportsystem på vägtransportområdet och för gränssnitt mot andra transportslag (EUT L, 2023/2661, 30.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2661/oj).
([3]) Commission Decision C(2022) 9140 final of 13.12.2022 updating the working programme in relation to the actions under Article 6(3) of Directive 2010/40/EU for the period 2022-2027 (inte översatt till svenska).
([4]) EUT L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

Artikel 2

Kommissionens beslut C(2022) 9140 final ska upphöra att gälla.

Utfärdat i Bryssel den 12 november 2024.

På kommissionens vägnar
Wopke HOEKSTRA
Ledamot av kommissionen

BILAGA

Innehåll

Sida

1. Inledning ... 3

2. Arbetsprogrammets omfattning och tidsram ... 3

3. Beskrivning av och tidsram för de föreslagna verksamheterna ... 4

3.1. Kommissionens uppgifter med koppling till ändringen av direktiv 2010/40/EU ... 4

3.2. Detaljerad beskrivning av de föreslagna verksamheterna ... 4

3.2.1. Samverkande intelligenta transportsystem (C-ITS) ... 4

3.2.2. eCall – eventuell utvidgning till andra fordonskategorier ... 4

3.2.3. Utveckling av identifierare för multimodala trafiknoder ... 5

3.2.4. Förbättrad trafikledning och incidenthantering ... 5

3.2.5. Översyn av de nuvarande specifikationerna för ett minimum av vägsäkerhetsrelaterad universell trafikinformation ... 6

3.2.6. Översyn av de nuvarande specifikationerna för informationstjänster för säkra och skyddade parkeringsplatser för lastbilar och kommersiella fordon ... 7

3.2.7. Ändring av bilaga III till direktiv 2010/40/EU ... 7

4. Ändring av arbetsprogrammet ... 8

1. INLEDNING

Sedan Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU ([1]) trädde i kraft i augusti 2010 har kommissionen genomfört det första arbetsprogrammet ([2]), som främst var inriktat på att anta specifikationer för de prioriterade åtgärderna i direktivet. Därefter har två uppdateringar av arbetsprogrammet gjorts för perioderna 2017–2022 ([3]) och 2022–2027 ([4]), och dessa omfattade nya åtgärder enligt artikel 6.3 i direktivet.

Enligt artikel 4a i direktiv 2010/40/EU, som infördes genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2661 ([5]), är kommissionen skyldig att anta ett arbetsprogram senast den 21 december 2024.

2. ARBETSPROGRAMMETS OMFATTNING OCH TIDSRAM

I detta arbetsprogram anges de verksamheter som kommissionen planerar med syftet att genomföra direktiv 2010/40/EU. Dessa inbegriper en kartläggning tillsammans med experter från medlemsstaterna i syfte att klargöra deras omfattning, med beaktande av befintliga sektorsspecifika regler samt sektorsövergripande lagstiftning och initiativ på dataområdet.

I arbetsprogrammet förtecknas de verksamheter som kommissionen kommer att genomföra, särskilt med sikte på ett eventuellt antagande av gemensamma specifikationer inom de fyra prioriterade områdena i direktiv 2010/40/EU och en eventuell ändring av bilaga III i det direktivet. En beskrivning och en icke bindande tidsram ges för varje verksamhet.

([1]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU av den 7 juli 2010 om ett ramverk för införande av intelligenta transportsystem på vägtransportområdet och för gränssnitt mot andra transportslag (EUT L 207, 6.8.2010, s. 1).
([2]) K(2011) 289 slutlig.
([3]) C(2018) 8264 final.
([4]) C(2022) 9140 final.
([5]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2661 av den 22 november 2023 om ändring av direktiv 2010/40/EU om ett ramverk för införande av intelligenta transportsystem på vägtransportområdet och för gränssnitt mot andra transportslag (EUT L, 2023/2661, 30.11.2023, s. 1).

Verksamheterna kan komma att leda till standardiseringsåtgärder, stödåtgärder eller gemensamma specifikationer, beroende på behov och om mognadsgraden medger detta. De gemensamma specifikationerna skulle kunna ta formen av en ny delegerad akt eller en ändring av en befintlig delegerad akt. Dessutom kan flera av verksamheterna leda till att specifikationer antas inom ramen för en gemensam delegerad akt.

Detta arbetsprogram gäller för perioden 2024–2028.

3. BESKRIVNING AV OCH TIDSRAM FÖR DE FÖRESLAGNA VERKSAMHETERNA

3.1 Kommissionens uppgifter med koppling till ändringen av direktiv 2010/40/EU

Tabellen nedan innehåller en allmän översikt över kommissionens huvudsakliga uppgifter under perioden 2024–2028 till följd av ändringen av direktiv 2010/40/EU genom direktiv (EU) 2023/2661.

Uppgifter	2024	2025	2026	2027	2028
Antagande av arbetsprogrammet					
Antagande av den gemensamma mallen för medlemsstaternas rapportering och nyckelprestationsindikatorer					
Förlängning av mandatet för den europeiska rådgivande gruppen för intelligenta transportsystem					
Lägesrapport om genomförandet (2026) och rapport om delegeringen av befogenhet (2028)					
Översyn av direktiv 2010/40/EU					

3.2 Detaljerad beskrivning av de föreslagna verksamheterna

3.2.1 *Samverkande intelligenta transportsystem (C-ITS)*

Beskrivning:

Syftet med denna verksamhet är att vid behov anta gemensamma EU-specifikationer för att garantera kompatibilitet, interoperabilitet och kontinuitet vad gäller införande och operativ användning av EU-omfattande samverkande ITS-tjänster som bygger på tillförlitlig och säker kommunikation.

Planerade EU-specifikationer:

— Specifikationer för EU:s förvaltningssystem för säkerhetsbehörighetsuppgifter för C-ITS.

— Specifikationer för harmoniserade C-ITS-tjänster.

— Specifikationer för att främja utvecklingen och genomförandet av C-ITS, i synnerhet för att stödja samverkande, uppkopplad och automatiserad mobilitet.

Verksamheten omfattar alla fordonstyper och användare, och inom ramen för verksamheten kommer man att undersöka mognadsgraden vad gäller tjänster för bland annat utryckningsfordon, fordon för kollektivtransport, oskyddade trafikanter som motordrivna tvåhjulingar och cyklar, vägarbetare, tunga lastbilar, lätta lastbilar och bilar. Den kommer även att omfatta lokala och centrala infrastrukturelement (utrustning vid vägen och centrala C-ITS-stationer). Verksamheten kommer att inledas med en kartläggning, i samarbete med medlemsstaternas experter och berörda parter, för att klargöra dess omfattning ytterligare och exempelvis identifiera tjänster, inklusive synergieffekter med ett minimum av vägsäkerhetsrelaterade universella trafikinformationstjänster. Därefter bör en kompletterande studie inledas.

(prioriterat område IV i direktiv 2010/40/EU)

Tidsram:

2024–2027

3.2.2 *eCall – eventuell utvidgning till andra fordonskategorier*

Beskrivning:

I enlighet med kommissionens strategi för hållbar och smart mobilitet ([6]) (åtgärd nr 75), och med anledningen av anpassningen år 2024 av den rättsliga ramen för eCall efter nya typer av paketförmedlad elektronisk kommunikationsteknik, kommer man inom ramen för denna verksamhet att överväga om larmcentralerna behöver anpassas till följd av en eventuell utvidgning av eCall till andra fordonskategorier (t.ex. tunga lastbilar, bussar och långfärdsbussar, motordrivna tvåhjulingar och jordbrukstraktorer).

Denna verksamhet hör samman med, och är avhängig av, utvecklingen av den befintliga rättsliga ramen för larmcentraler för eCall och eCall-system i fordon ([7]), vilken inbegriper annan lagstiftning än direktivet om intelligenta transportsystem. En eventuell utvidgningen av eCall till andra fordonskategorier bör stödjas av en konsekvensbedömning som omfattar alla aspekter av eCall. I bedömningen bör i synnerhet nödvändiga ändringar av specifikationerna för larmcentraler enligt direktiv 2010/40/EU övervägas.

(prioriterat område III i direktiv 2010/40/EU)

Tidsram:

2025–2028

3.2.3 *Utveckling av identifierare för multimodala trafiknoder*

Beskrivning:

Syftet med denna verksamhet är att stödja skapandet av unika EU-identifierare (id:n) för trafiknoder (för tidtabellsbaserade transportslag och behovsstyrd transport, i tillämpliga fall). Utvecklingen av unika EU-identifierare skulle stödja utvecklingen av multimodala tjänster, inbegripet biljettförsäljningstjänster, och underlätta genomförandet av den delegerade förordningen om multimodala reseinformationstjänster ([8]) i enlighet med direktiv 2010/40/EU.

Som ett första steg kommer man inom ramen för denna verksamhet att kartlägga befintliga införda verktyg för att identifiera trafiknoder och utforska hur unika EU-identifierare kan vidareutvecklas. Närmare bestämt kommer man under det undersökande arbetet att gå igenom den nuvarande tillgången till trafiknodsidentifierare i medlemsstaterna och som ett andra steg föreslå sätt att fastställa unika EU-identifierare för dessa trafiknoder.

Det förberedande arbetet bör utföras som en del av ett projekt för tekniskt stöd inom ramen för Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE). Uppföljningsåtgärder, t.ex. ett eventuellt antagande av EU-specifikationer enligt direktiv 2010/40/EU, bör diskuteras med medlemsstaternas experter på grundval av projektets rekommendationer.

(prioriterat område I i direktiv 2010/40/EU)

Tidsram:

2025–2027

3.2.4 *Förbättrad trafikledning och incidenthantering*

Beskrivning:

Inom ramen för denna verksamhet kommer man att undersöka om det finns behov av ytterligare utveckling inom prioriterat område II i direktiv 2010/40/EU, i synnerhet vad gäller förbättrade trafikelednings- och incidenthanteringstjänster.

Det finns redan flera pågående initiativ på detta område. Dessa inbegriper rekommendationerna från och det arbete som utförs inom forumet för digitala transporter och digital logistik i fråga om att möjliggöra datadelning inom multimodala logistik- och leveranskedjor, vilket omfattar papperslösa transporter, informationssystem för godstransporter i transportkorridorerna och elektronisk godstransportinformation. Målet är att bedöma om det finns ett behov av kompletterande åtgärder, i synnerhet till stöd för standardiserade informationsflöden eller gränssnitt mellan trafikinformations-/trafikledningscentraler och olika berörda parter på området för intelligenta transportsystem. Detta skulle kunna inbegripa standardiserat (och gränsöverskridande) utbyte av information om lokaliseringar och rutter för farligt gods och standardiserat utbyte av information om mikromobilitetslösningar, exempelvis cykling (t.ex. volymer, mönster, parkeringar och infrastruktur).

([6]) COM(2020) 789 final.

([7]) https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/intelligent-transport-systems/road/action-plan-and-directive/interoperable-eu-wide-ecall_sv.

([8]) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1926 av den 31 maj 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU vad gäller tillhandahållande av EU-omfattande multimodala reseinformationstjänster (EUT L 272, 21.10.2017, s. 1).

Framöver kan det i samband med C-ITS och automatisering, och till följd av rekommendationerna inom ramen för C-ITS-plattformens andra fas, komma att behövas flera åtgärder när det gäller data, standarder och förfaranden.

Denna verksamhet kommer 2024 att inledas med en kommissionsstudie som syftar till att utforska, identifiera, analysera och utvärdera behovet av ytterligare åtgärder vad gäller förbättrade trafikledningss- och incidenthanteringstjänster. Förbättrade trafikledningss- och incidenthanteringstjänster gör det möjligt att balansera och hantera trafiken på vägnätet på ett bättre sätt, vilket leder till optimerad användning av vägkapaciteten. Dessa tjänster inbegriper sofistikerad teknik som övervakar, kontrollerar och reagerar på trafikförhållanden och trafikincidenter i realtid.

I studien kommer man att beakta det arbete som redan utförts inom ramen för olika europeiska initiativ såsom forumet för digitala transporter och digital logistik samt inom ramen för nationella projekt, i synnerhet projekt med koppling till förbättrad trafikhantering (t.ex. det samfinansierade FSE-projektet Socrates 2.0 ([9])).

Eventuella ytterligare åtgärder såsom standardiseringsåtgärder, stödåtgärder eller gemensamma specifikationer kommer att diskuteras med medlemsstaternas experter utifrån rekommendationerna i studien.

(prioriterat område II i direktiv 2010/40/EU)

Tidsram:

2024–2026

3.2.5 *Översyn av de nuvarande specifikationerna för ett minimum av vägsäkerhetsrelaterad universell trafikinformation*

Beskrivning:

Inom ramen för denna verksamhet kommer man att överväga en översyn av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 886/2013 ([10]) för att i ännu högre grad stödja ett kostnadsfritt tillhandahållande av ett minimum av vägsäkerhetsrelaterad universell trafikinformation för användare. Med beaktande av befintliga sektorsspecifika regler samt sektorsövergripande lagstiftning och initiativ på dataområdet kommer man inom ramen för verksamheten att i synnerhet undersöka följande:

— Förenkling och anpassning av rapporteringsskyldigheten i förordning (EU) nr 886/2013 till rapporteringsskyldigheterna i direktiv 2010/40/EU.

— Eventuell integrering av resultatet av samarbetsprojekt mellan medlemsstaterna, t.ex. om definitioner, efterlevnad och kontrollförfaranden, metadata och standarder, i tillämpningsområdet för förordning (EU) nr 886/2013.

— Eventuellt införande av fler händelsetyper, t.ex. ”köslut” eller ”utryckningsfordon närmar sig”.

— Eventuell utvidgning av det geografiska tillämpningsområdet för förordning (EU) nr 886/2013.

— Genomgång av om förordningen är aktuell, med beaktande av därmed sammanhängande utveckling såsom inom ramen för projekten Napcore ([11]) och Data for Road Safety ([12]), utvecklingen av Unece-lagstiftning eller utveckling som följer av genomförandet av förordningen om allmän säkerhet ([13]) och direktivet om förvaltning av vägars säkerhet ([14]) samt utvecklingen när det gäller lagstiftning och utbyggnad på C-ITS-området.

([9]) https://trimis.ec.europa.eu/project/socrates-20.

([10]) Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 886/2013 av den 15 maj 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU vad gäller data och förfaranden för kostnadsfritt tillhandahållande, när så är möjligt, av ett minimum av vägsäkerhetsrelaterad universell trafikinformation för användare (EUT L 247, 18.9.2013, s. 6).

([11]) *National Access Point Coordination Organisation for Europe* – https://napcore.eu.

([12]) *Data For Road Safety* – https://www.dataforroadsafety.eu.

([13]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2144 av den 27 november 2019 om krav för typgodkännande av motorfordon och deras släpvagnar samt de system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, med avseende på deras allmänna säkerhet och skydd för personer i fordonet och oskyddade trafikanter (EUT L 325, 16.12.2019, s. 1).

([14]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1936 av den 23 oktober 2019 om ändring av direktiv 2008/96/EG om förvaltning av vägars säkerhet (EUT L 305, 26.11.2019, s. 1).

Kommissionen planerar därför att inleda en studie under 2025 för att förbereda denna översyn.

(prioriterat område III i direktiv 2010/40/EU)

Tidsram:

2024–2026

3.2.6 *Översyn av de nuvarande specifikationerna för informationstjänster för säkra och skyddade parkeringsplatser för lastbilar och kommersiella fordon*

Beskrivning:

Inom ramen för denna verksamhet kommer man att överväga en översyn av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 885/2013 ([15]) för att i ännu högre grad stödja tillhandahållandet av informationstjänster för säkra och skyddade parkeringsplatser för lastbilar och kommersiella fordon. Med beaktande av befintliga sektorsspecifika regler samt sektorsövergripande lagstiftning och initiativ på dataområdet kommer man inom ramen för verksamheten att i synnerhet undersöka följande:

— Förenkling och anpassning av rapporteringsskyldigheten i förordning (EU) nr 885/2013 till rapporteringsskyldigheterna i direktiv 2010/40/EU.

— Eventuell integrering av resultatet av samarbetsprojekt mellan medlemsstaterna, t.ex. om datadefinitioner, efterlevnad och kontrollförfaranden, metadata och standarder, i tillämpningsområdet för förordning (EU) nr 885/2013.

— Eventuell utvidgning av det geografiska tillämpningsområdet för förordning (EU) nr 885/2013.

— Genomgång av om förordningen är aktuell, med beaktande av därmed sammanhängande utveckling såsom inom ramen för projektet Napcore samt lagstiftningens utveckling, t.ex. delegerad förordning (EU) 2022/1012 ([16]) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 ([17]) om det transeuropeiska transportnätet (TEN-T).

Kommissionen bör därför inleda en studie under 2026 för att förbereda denna översyn.

(prioriterat område III i direktiv 2010/40/EU)

Tidsram:

2026–2027

3.2.7 *Ändring av bilaga III till direktiv 2010/40/EU*

Beskrivning:

I enlighet med artikel 7 i direktiv 2010/40/EU syftar denna verksamhet till att fastställa de tillämpliga datumen för följande datatyper som förtecknas i bilaga III:

— Bestämmelser för godsleveranser.

— Färdriktning för reversibla körfält.

— Permanenta tillträdesbegränsningar.

— Gränser för begränsningar, förbud eller skyldigheter som gäller zoner, aktuell tillträdesstatus och villkor för trafik i reglerade trafikzoner.

([15]) Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 885/2013 av den 15 maj 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets ITS-direktiv 2010/40/EU vad gäller tillhandahållande av informationstjänster för säkra och skyddade parkeringsplatser för lastbilar och kommersiella fordon (EUT L 247, 18.9.2013, s. 1).

([16]) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1012 av den 7 april 2022 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 vad gäller fastställandet av standarder för service- och säkerhetsnivå för trygga och säkra parkeringsområden och förfarandena för certifiering av dessa (EUT L 170, 28.6.2022, s. 27).

([17]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 av den 13 juni 2024 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013 (EUT L, 2024/1679, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj).

— Lokalisering av identifierade trafiknoder för alla tidtabellsbaserade transportslag, inklusive information om tillgänglighet för trafiknoder och förflyttningsvägar inom ett omstigningsställe (t.ex. hissar, rulltrappor) (Urbana knutpunkter enligt definitionen i artikel 3 p i förordning (EU) nr 1315/2013 och som förtecknas i den förordningen, inbegripet de som förvaltas av städerna).

Dessa datum bör fastställas genom kommissionens delegerade akter om ändring av bilaga III. Detta kommer att följa på en kostnads-nyttoanalys och lämpliga samråd och ta hänsyn till marknadsutvecklingen och den tekniska utvecklingen i hela EU.

Tidsram:

2026–2027

4. ÄNDRING AV ARBETSPROGRAMMET

Beroende på de framsteg som görs med genomförandet av arbetsprogrammet kan nödvändiga anpassningar av programmet vid behov föreslås under perioden 2024–2028.